स्तरणमुक्तम् अथ प्रागपवर्गमुच्यते · अथवा पूर्वं वेदेः पश्चात्प्रदेशे तृतीयं भागं स्तीर्त्वा तदग्राणि यष्ट्यादिनोत्पाट्य तदग्राणामधस्ताद्द्वितीयं भागं स्तृणाति पुनरपि तथैव · एवं प्रागपवर्गं वा स्तरणम् । तत इध्मात्समिधमादाय ब्रह्मणो हस्तात्प्रस्तरं चादायाहवनीयस्योपरि समीपऽएव प्रस्तरं धारयत्समिधाहवनीयं कल्पयति हविर्दहनसमर्थं करोति · तत्र मतद्वयम् केचित्काष्ठप्रक्षेपणेन केचिदिध्मकाष्ठेनाहत्य । तत आहवनीयादुल्मुकद्वयमुद्धृति प्राञ्चं प्रेरयित्वा खरप्रान्ते निदधातीत्यर्थः · अनुयाजार्थे प्राचीऽउल्मुकेऽउद्धृतीति वाजसनेयकमित्यापस्तम्बः ॥ ॥७॥

इति द्वितीयस्य सप्तमी कण्डिका ॥

परिधीन्परिदधात्यार्द्रानेकवृक्षीयान्बाहुमात्रान्पालाशवैकङ्कतकार्ष्मर्यबैल्वान्पूर्वालाभे-पूर्वालाभऽउत्तरान्खादिरौदुम्बरान्वा मध्यमदक्षिणोत्तरान्गन्धर्व इति (२.३.) प्रतिमन्त्रम् ॥१॥ [1] अशुष्कान् · एकजातीयवृक्षसम्बन्धिनः त्रीनपि पालाशान् अथवा कार्ष्मर्यान् श्रीपर्णीवृक्षावयवान् न तु मुख्यद्रव्यालाभेनैको द्वौ वा पालाशौ एको द्वौ वा वैकङ्कतौ · यजमानबाहुप्रमाणान् बाहुः प्रसारिताङ्गुलिर्हस्त आ स्कन्धात् · पूर्वपूर्वोक्तवृक्षजातीयानामलाभे अप्राप्तौ उत्तरोत्तरान्परिदधाति कार्ष्मर्यालाभे त्रयाणामपि बैल्वखादिरौदुम्बराणां तुल्यविकल्पता पालाशादीनां पूर्वालाभे-पूर्वालाभे उत्तरोत्तरोपादाने प्रायश्चित्ताभावः पूतीकावत्प्रतिनिधिनियमाभावात् प्रतिनिधित्वे तु प्रायश्चित्तं भवति । परितः समन्ततः स्थाप्यन्तऽइति परिधयः ततश्च यौगिकोऽयं शब्दो न संस्कारनिमित्तो जातिनिमित्तो वा · तल्लक्षणमाह कात्यायनः (कर्मप्रदीप° २.५.१९.) बाहुमात्राः परिधय ऋजवः सत्वचोऽव्रणाः त्रयो भवन्त्यशीर्णाग्रा एकेषां तु चतुर्दिशमिति · परितो निधानाच्चेत्परिधय इति नाम तर्हि यदि त्रयाणां वचनं नास्ति तत्र चत्वारोऽपि भव[न्ती]ति कर्कः नेति सम्प्रदायः ।

---

१) पितृयज्ञे मित्रावरुणौ वोत्तरत इत्यत्र युक्तरूपो विपरिणाम इति कर्कः · तेन मित्रावरुणौ वा पुरस्तात्परिधत्तामित्यूहः Mahâd.